

Naši rajni

Vuzenica. Dne 13. aprila smo spremili na zadnji poti zaslužnega moža Simona Viharja, nadučitelja in bivšega posestnika v Vuzenici, v starosti 79 let. Odšel je izmučen in utrujen k večnemu počitku on, ki v življenju ni poznal miru in počitka. Vzel je slovo od svoje drage žene, od otrok in od mnogoštevilnih znancev ter prijateljev in pohitel po plačilo za svoja dela k Njemu, kateremu je posvečal v dolni solz vso skrb in trpljenje. Že mnogo pred četrto uro se je zbrala pred hišo žalosti ogromna množica ljudi. Ob krsti je stala nekaj ur pred napovedanim pogrebom častna straža, ki jo je odredil poveljnik gasilske čete, katere soustanovitelj je bil rajni. Žalne obrede je opravil pred hišo žalosti domači nadžupnik in dekan g. Hutner ob asistenci stolnega župnika in kanonika msgr. Umeka, šentprimovškega župnika g. Dolinarja in ribniškega župnika g. Vrhnjaka. Nato je zapel šolski mladinski zbor žalostinko »Gozdič je že zelen«. Zatem se je uvrstil žalni spreved do farne cerkve. Za križem je stopala najprej šolska mladina z učiteljstvom, za njo je šlo občinstvo, nato gasilci z mnogoštevilnimi vencji. Gasilec je nosil tudi visoko pokojnikovo odlikovanje: red sv. Save IV. stopnje. V cerkvi je bilo nato mrtvaško opravilo za rajnim. Po končanih molitvah in obredih je na grobu prvi spregovoril v imenu šolske mladine šol. Hartman. Za njim je spregovoril tukajšnji šolski upravitelj g. Cvetko, kateri je pokojnika orisal kot velezaslužnega moža na šolskem in narodnem polju. Nato je spregovoril v imenu gasilske čete poveljnik Mravljak. Zelo ganljivo je orisal pokojnika tudi ravnatelj gimnazije v Celju g. Mravljak. V slovo sta mu govorila tudi še dr. Pregl in župan Peruš. Rajni je bil polnih 34 let nadučitelj in 44 let učitelj sploh. Bil je častni član gasilske čete, častni član občine, kateri je bil polnih 26 let tajnik. Veliko je njegovo delo in zasluge, ki jih je storil ne samo šoli, občini in drugim ustanovam, temveč tudi narodu in državi. Naj mu bo ohranjen časten spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

leta 1869 v Premu pri Postojni. Do leta 1916 je posedal svoj fotografski atelje v Ljubljani na Taboru števil. 1. Že pred vojno je bil podčastnik. Pustil je vojaško službo in se je povsem posvetil fotografiji. V začetku vojne je bil vpoklican k trenu v Gradec. Od tam je prišel za štabnega narednika h konjski bolnišnici v Slov. Bistrico. Pri vojaki je služil v celnem 23 let in med temi tri leta v Jugoslaviji.

Po postavi je Rupnik majhen ter čokat mož in ne ravno prikupljivega obraza. Izredno je nadarjen ter zvit in prebrisan, da bi mu bilo težko najti par.

V Slov. Bistrici je imel priliko, da se je seznanil s nekim Schmittingom, dvornim fotografom egiptovskega kralja. V bivšo avstro-ogrsko vojsko so se natepli med vojno vsi mogoči ljudje iz vseh delov sveta. Med temi je bil tudi Schmitting, ki je umrl po Rupnikovi izjavi leta 1924.

Na dvoru egiptovskega kralja je imel imenovani fotograf dovolj prilike, da se je povzpел do izrednih spretnosti v svoji stroki. Razen tega je bil doma v vseh čarovnijah, kakršne uganjajo indijski fakirji ali čudodelniki.

Egipt je znan iz dobe faraonov po svojih znamenitih čarodejih in med take je spadal tudi Schmitting.

Sv. Vid pri Ptuj. V petek, 8. aprila, se je smrtno ponesrečila Marica Krajnc, ki je bila v službi pri Goričanu v Pobrežju pri Sv. Vidu. Padla je tako nesrečno pod voz, da ji je zdrobilo prsni koš. Prepeljana je bila takoj v ptujsko bolnišnico, kjer je podlegla, stara komaj 17 let. V ponedeljek, 11. aprila, je bila ob veliki udeležbi pokopana. Bila je pridna in delavna ter so jo vsi radi imeli. Naj počiva v miru!

Male dole pri Vojniku. Vsemogočni je poklical v večnost Srebot Jožefa, posestnika v Malih dolih, ki je po daljšem bolehanju umrl 10. aprila. Dosegel je starost 64 let. V javnem življenju se pokojni ni udeleževal, bil pa je zvest čitatelj »Slov. gospodarja«. Vsi, ki ste ga poznali, spominjajte se njegove duše v molitvi!

Šmarjeta pri Rimskih toplicah. Na veliko sredo smo pokopali splošno spoštovanega farana Jožefa Suga. V svetovni vojni si je nakopal kal bolezni, ki ji je končno podlegel. Rad je pomagal poleg svojega poklicnega kmečkega dela povsod, kjer je mislil, da bi mogel kaj koristiti. Tako je bil svoj čas župan občine Sv. Krištof, odbornik krajevnega šolskega sveta, ključar župne cerkve, dolgoletni načelnik Hranilnice in posojilnice, ves čas predsednik Prosvetnega društva, farni ubožničar, vnet razširjevalec dobrega tiska. Redno je obhajal prve petke ali prve nedelje in zato je dobro pripravljen stopil pred svojega Sodnika. Naj počiva v miru do vstajenja mrtvih! — Žalujočim naše sožalje!

Društvene vesti

Okrožje fantovskih odsekov Celje. Bratska društva! Po sklepu podzveznega sveta v Celju se bo vršil kot priprava za Ljubljano v Sv. Juriju 6. junija, na binkoštni ponedeljek, velik prosvetni tabor s telovadnim nastopom okrožja fantovskih odsekov Celje. Prosimo okoliška društva, naj ta dan ne prireajo svojih prireditev, ampak naj še sedaj agitirajo za Sv. Jurij. Povabljeni sta na prireditev gg. ministra dr. Anton Korošec in dr. Miha Krek. Tabor mora biti res veličasten!

Loče pri Poljčanah. Naše mlado Prosvetno društvo »Slomšek« nas je zopet iznenadilo. Priredilo je na cvetno nedeljo lepo uspeli materinski dan, ki je k proslavi privabil precejšnje število naših mamic. Težko nalogo si je nadelo društvo, ko nam je predvajalo ob tej priliki Meškovo tridejansko dramatsko sliko »Matie«. Kakor nalašč je drama za materinske proslave. Vse po-

hvale vredno je, da so bile vloge pravilno razdeljene. Pri takih stvarih je treba poštovanosti pri igralcu kakor tudi pri režiserju. In oboje se je strnilo v celoto pri tej predstavi. Tako smo res z užitkom lahko sledili igri. In izpeljava vlog? Ena je bila boljša od druge. Zato veljaj vsem zahvala za užitek, ki so nam ga pripravili, a tudi pohvala za energijo, ki so jo dali v dramo, da je tako uspela.

Kostrivnica. Na cvetno nedeljo je naš fantovski odsek s pomočjo naših vrlih deklet in pod vodstvom g. svetnika Slaviča Janka vprizoril v gasilnem domu ob nabito polni dvorani pretresljivo igro »Sleherneke«. Ker je za igro veliko zanimanje, zato jo bomo ponovili na belo nedeljo po večernicah. Pridite zopet v obilnem številu! Ne bo vam žal. Pridite tudi iz sosednjih župnij! — Vstopnina: sedeži 6 in 4 din, stojišča 2 din, otroci 1 din.

Dopisi

Šmartno pri Slovenjem Gradcu. »Slov. gospodar« z dne 6. aprila piše: »Kljub velikemu prizadevanju nasprotnikov je zmagala tudi pri nas lista JRZ z nosilcem Kresnik Martinom.« Da ne

bi kdo tega poročila krivo tolmačil, izjavljamo, da so na obeh kandidatnih listah: Kresnik kakor Hribernik, izključno somišljeniki JRZ. Volilci — Hribernikovi kakor Kresnikovi — odobravamo po-

Slovenska Bistrica je bila pod staro Avstrijo konjeniška garnizija. Pri konjenikih so služili za častnike plemenitaši in bogataši. Med vojno so namestili v Slov. Bistrico enoletno prostovoljsko častniško šolo.

Družbi take gospode je bil v medvojnem času kaj dobrodošel čudodelnik iz Egipta, da je ob dolgih večerih zabaval in kratkočasil imenitnike s proizvajanjem spretnosti, v katerih mu ni bil nikdo kos. Kot zabavitelj bogatih in plemenitaških častniških krogov je bil varen pred fronto.

Z egiptčanskim fotografom se Rupnik med vojno v Slov. Bistrici ni samo seznanil, postala sta celo zaupna prijatelja. Od kraljevega fotografa se je priučil Rupnik vseh onih fotografskih tajnosti, katere so mu bile kmalu po prevratu v stalno pogubo.

Franc Rupnik je pripovedoval stricu z Dravskega polja, kako je postal zaupnik zagonetnega in od vseh občudovanega Schmittinga.

Kadar je bilo zbrano v Slov. Bistrici večje število imenitnejših častnikov, so silili radovedneži tako dolgo v egiptovskega fotografa, da je napravil vpricho njih fakirsko čudo.

*

(Dalje prihodnjič)

cer te reči zde malo čudne, zato tudi ne trdim, da je vse res tako, kakor trdijo tisti znanstveniki, ki so te reči dali v javnost. So gospodje še premalo mislili, da so izgubili premalo snovi iz svojih možganov.

Lekarna v palici

Mažarska je ponosna na svoj najnovejši izum, na palico za zdravnike. Na zunaj je to elegantna palica, ki jo vzameš lahko na vsak sprehod s seboj. Preprost gib zadostuje, da palico odpreš in da se ti pokaže majhna lekarna, ki vsebuje vse, kar je potrebno za prvo pomoč pri nezgodah. Tu je namreč 25 različnih medicinskih potrebščin, oboje, razkužil in kirurških instrumentov, in vse je lepo higijenično spravljeno.

litiko JRZ in našega voditelja dr. Korošca in bomo šli pri prihodnjih volitvah vsi enodušno v boj za zmago JRZ v slovenjegraškem okraju.

Velika Nedelja. 50 letnico je obhajal za velikončne praznike Ivan Hojžar, pekovski mojster in posestnik pri Veliki Nedelji. Jubilar se je rodil v Senežicah pri Veliki Nedelji, od koder se je preselil k nam in začel pekarijo. Hojžar je zaveden krščanski mož, spoštovan gospodar in velik dobrotnik revnih otrok. Vrlemu možu naše iskrene čestitke z željo: še do nadaljnjih jubilejev v zdravju in zadovoljstvu!

Svetinje. Prejšnji teden je tukajšnje orožništvo prijelo nevarno vlomilsko tolpo: trgovca Ivana Černežela iz Ivanjkove, dva Tomažiča, delavca od Sv. Miklavža pri Ormožu, Grašiča in Zemljšča iz Žerovincev, Zidariča iz Veličan in Gruniča z Litmerka. Banda je že leta sem pretaknila vse zidanice, kleti in kašče po Jeruzalemskih gorah in okoli, zadnje čase pa so se spravili nad cerkve in izropali monštranco pri Sv. Miklavžu, na cvetno soboto zvečer pa so tako rekoč izpraznili cerkev na Polensaku, kjer so odnesli monštranco, relikviarij, ciborij, kelih, prte, sveče in molitvenike. Pri trgovcu Černeželu so našli velike količine nakradenega žganja in masti, pri Zidariču pa so našli, v zemlji zakopane, zdrobljene svete reči polenske cerkve, dočim so miklavževsko monštranco že prodali v Mariboru za 1500 din. Ljudstvo si je globoko oddahnilo in je vestnemu orožništvu pod vodstvom g. Radoša prav iz srca hvaležno!

Loče pri Poljčanah. Novost za nas bo olepševalno društvo, ki ga ustanovljamo. To društvo bo imelo nalogo, da bo nosilo nesnago na javne ceste, da bo razdiralo plotove, da bo spuščalo gnojnice po javnih obcestnih jarkih v dražilo nežnih noskov, da bo vozilo po pešpotih ob župnišču in drugod ter da bo razdiralo lepoto vasi, ki jo dobri vaščani pospešujejo s posipanjem gramozja pred svojimi domovi. Hm! Res, potrebno nam je takšno društvo! Člani že vedrijo pod marlo. Iščejo le še predsednika. Ta pa mora biti sposoben za to mesto. Zato naj oni, ki se zanimajo za to mesto, vložijo nekolikovane prošnje na naše naidebne rogovileže. — Može in fantje so dobili lepo cerkveno zastavo. Izdelale so jo oč. šolske sestre v Mariboru. Na belo podlago so za fante uvezle apostola in evangelista sv. Janeza, na modro podlago pa za moše sv. Jožefa z Jezuskom. Zastava je bila že na veliko noč blagoslovljena. Vsem, ki so pripomogli, da je bila zastava naročena in plačana, nabiralcem in darovalcem, zlasti g. kaplanu, ki ima največ zaslug, da smo zastavo dobili, naj bo Bog bogat plačnik!

*

Poročilo prišleca iz Rusije

»Golos Rossije« v Sofiji poroča: Letos je prišel v Rigo nemški jud-kirurg, ki je delal devet mesecev v eni izmed večjih bolnišnic v Moskvi. V Rusijo je šel iz Nemčije radi tega, ker je Hitler tam zelo omejeval pravice judov. Zanimiva je njegova izjava:

»Če bi bil vedel, kaj me čaka v sovjetski Rusiji, bi nikdar ne bil šel tja. V Nemčiji se nam judom hudo godi, toda tam je zakon in vsak človek ima svojo pravico. V sovjetski Rusiji ni zakona in nihče nima kake pravice. V Nemčiji morete najeti odvetnika in se boriti za svoje pravice, v sovjetski Rusiji to ni mogoče. Človeka kar zgrabijo in izginje.«

Kirurga so vsak dan silili, da bi se udeleževal zborovanj, katera so prirejali na

kliniki. Na teh zborovanjih so bili na dnevnem redu tile predmeti: oboževanje Stalina, volitve v »Verhovni sovjet« in glad v Evropi, kjer jedo podgane.

»Jaz sem ravno prišel iz Evrope, zato mi je bilo neprijetno poslušati te neumnosti. Ugovarjati nisem smel. To, kar vaši listi pišejo o Rusiji, je le en del prave resnice. Pomnožite to večkrat, potem boste šele izvedeli resnico. Glad, popolna brezpravnost in postrelitve v množinah: to so znaki sovjetskega življenja. Meni in ženi so predložili, da naj zapustiva službo, ker mi je službo preskrbel visok uradnik, katerega so pozneje ustrelili. Ko so ga ustrelili, so vse zaprli, ki so bili z njim v kaki zvezi. Meni je tudi službo preskrbel, a po tretji osebi, in jaz ga nikdar nisem videl. A kljub temu, čeprav sem imel triletno po-

godbo, so me kar enostavno odstavili od službe. Če v sovjetiji koga ustrelje, izgine vsa njegova družina, ali jo pošljejo v izgnanstvo ali jo odslovijo iz službe in kdor ne dela, tudi ne je.«

»Kar človeka, ki pride v Rusijo, posebno prevzame, je nepopisna surovost in neusmiljenost. Če človek na ulici omaga in pade, mu nihče ne pomaga in nihče se zanj ne zmeni. Življenje gre svojo pot kot bi se nič ne zgodilo. Najbolj strašno je to, da morejo človeka prijeti vsak čas, podnevi ali ponoči, v službi ali doma, ne oziraje se na to, naj bo kdorkoli. Dobesedno visi nad vsakim grožnja ustrelitve ali pregnanstva in ta strah se opazi pri vseh. Človeka poraža tudi splošna revščina in večno beganje za hrano, zato sem prav vesel, da sem na lep način prišel iz tega paradiža.«

Peter Rešetar rešetari

Prvoaprilski šala. Nekateri nemški časopisi so prinesli za prvi april »strokovno« poročilo, da je neki Amerikanec iznašel aparat, s pomočjo katerega bo mogoče vse dogodke v preteklosti gledati, kako so se izvršili, in slišati govoriti ljudi, ki so živeli pred več stoletji. Mariborski listič »Večernik« pa je to bajko ljudem sedaj pripovedoval kot resnico. Ali je sam tako omejen, ali pa smatra svoje čitatelje za tako omejene — tega ne vem. Vem pa samo nekaj: on si zelo želi dobiti tak aparat, da bi vsaj v aparatu še lahko gledal veličino JNS pa razne dogodke, kot volitve 5. maja 1935. Za marsikoga, ki je pozabil, kako je bilo pod JNS, bi tudi bilo dobro, da bi bil kje tak aparat. Zdaj pa žal tega še ni in čitatelji tega JNSarskega lista zaman čakajo na to iznajdbo.

Tajno! Nekateri se razburjajo zakaj recimo prireja Sokol tajne izlete. Jaz se nič ne razburjam, ker sem se že navadil na to, da ima ta organizacija neke tajne sestanke, ampak tudi tajno delo. Sicer pa imam jaz tudi neko tajnost za njega; če ga zanima, naj me pa vpraša.

Stojadinovič na zboru JNS. Predsednik JRZ Stojadinovič se je te dni pojavil na zboru JNS v Beogradu. Mislim sem, da se je zmotil ali kaj. Toda ni se. Komaj je prišel na zbor, je vstal celokupni odbor JNS organizacije in povedal navzočim, da je v celoti prestopil v JRZ in tudi vse navzoče poziva, da to storijo. Čeprav meni ugaja, da imamo vedno več pristašev, bomo morali za tak pritisk JNSarjev v JRZ vendarle napraviti pripravljalni tečaj, da bodo šli malo skozi puščavo v objubljeni deželo. Malo se mi pa tudi smili uboga JNS, ki bo tukaj kot stara stelaža brez blaga.

Starokatoliška JNS. Vse JNS časopisje je na razpolago neki nekatališki verski skupini, ki si

je naredila ime »starokatoliška«. Tako ima sedaj tudi JNS svoje versko prepričanje, samo ne vem, ali se misli JNS ločiti in zopet poročiti? — Zdaj pride na to zanimiv popravek!

Nemcem. Nekateri Nemci popravljajo, da ni bilo v Grazu tako ali tako, ampak da je bilo tako in tako. Zakaj je sploh bilo tako in tako? Ali ne bi bilo lepše, da bi ne bilo ne tako in ne tako! Slovenci na Koroškem vedo, kaj morajo storiti kot državljani do svoje države. Zato jih bom povabil, da pridejo k nam, bom naredil tečaj, da bodo nekatere Nemce naučili, da je treba delati tako in ne tako!

Zakaj so Srbi zoper versko enakopravnost? Da imajo lahko v Beogradu dvakrat veliko noč. Tako so mislili, da bo gospod koncordat to odpravil in zato so se borili zoper njega.

Ali dva ali trije ali štirje? Najprej sta bila samo dva tu in dva tam: Anglija in Francija na eni strani, Italija in Nemčija na drugi strani. Sedaj pravi, da so na eni strani trije, še Italija poleg Anglije in Francije. Koliko jih je potem na drugi strani? In če pristopi še Nemčija na to stran, kdo bo potem sploh na drugi strani? Kaj bomo potem z zunanjo politiko sploh počeli? To je sedaj največja svetovna uganka, ki je pa mi ne bomo rešili.

Nihče ne napada! Imamo stare papirje bivšega Društva narodov, kjer je zapisano, da je vsaka država, ki napade drugo, kriva vojne in mora biti od vseh kaznovana. Da pa ne bi katera država prišla v zadrego, zato nobena ne napada, ampak se vsaka samo brani. Braniti pa se sme! Tako se Kitajska brani pred Japonci in Japonci se branijo pred Kitajci, tako bo tudi drugod, kadar bo kdo čutil, da je dovolj varno, da se začne — braniti.

Zjutraj
za lepoto -

Zvečer
za zdravje!

Zato zjutraj, zlasti pa zvečer

KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

SARGOV